

C93 – OND8

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

8 januari 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING, WETENSCHAP EN INNOVATIE

INHOUD

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de taalinspectie in het faciliteitenonderwijs in Vlaanderen	1
Met redenen omklede motie	4
Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de erkenning van de Vlaamse diploma's door de Franse Gemeenschap	4
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de studie-informatiedagen in Genk	5
Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het gebrek aan goede sportinfrastructuur in scholen	7
Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het vormingsaanbod voor islamkaders	9

Voorzitter: mevrouw Monica Van Kerrebroeck

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de taalinspectie in het faciliteitenonderwijs in Vlaanderen

De voorzitter: De heer Luk Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, we naderen het einde van de legislatuur met rasse schreden. De hoop dat die zou worden afgesloten met een oplossing voor het aanslepende probleem van de faciliteitscholen in Vlaanderen, die, zoals we allemaal weten, allesbehalve integratiebevorderend werken, is nagenoeg verdwenen. Ik vrees dat de situatie in juni 2009 op het terrein exact dezelfde zal zijn als bij de aanvang van de legislatuur in 2004, ondanks – en dat hebben we van bij de aanvang ook toegegeven – een op dit punt veelbelovend regeerakkoord. Daarin was voor het eerst sprake van eenzijdige maatregelen. We denken dan in de eerste plaats natuurlijk aan de pedagogische inspectie en aan de leerlingengebeleiding.

Wat specifiek de taalinspectie betreft, hebt u in een antwoord op een schriftelijke vraag die ik op 18 april 2007 heb ingediend, bevestigd dat u zou trachten het Vlaamse regeerakkoord uit te voeren en dat u zou nagaan hoe de taalinspectie opnieuw door de Vlaamse Gemeenschap kon worden waargenomen, in overeenstemming met de Grondwet en diverse uitspraken van het Grondwettelijk Hof. Het feit dat de regelgeving federaal is, betekent nog niet dat de controle op de naleving ervan niet zou kunnen gebeuren door de gemeenschappen, zo voegde u eraan toe. Dat was ook heel terecht.

Naast de pedagogische inspectie heeft de taalinspectie inderdaad een belangrijke opdracht. Ze moet nagaan of de inschrijvingen in die scholen wel allemaal aan de taalwetgeving beantwoorden. Ze moet kijken of het Frans de thuistaal of de meest gebruikte taal van de betrokken kinderen is. Er zijn nogal wat kinderen van buitenlanders in die scholen ingeschreven. Ik heb ze ooit eens geteld aan de hand van cijfers die u me hebt gegeven. Dat zijn er een 400-tal. Men kan zich afvragen of ze thuis doorgaans Frans spreken. Dat staat nog los van de vraag of de faciliteiten ook voor buitenlanders gelden. Dat is echter een andere discussie. Ook de domiciliëring van de ouders is van belang. Een van de ouders moet in een van de faciliteitengemeenten wonen.

We weten dat de federale taalinspectie helemaal niet functioneert zoals het hoort.

Mijnheer de minister, niet alleen zou u nagaan hoe de taalinspectie opnieuw door de Vlaamse Gemeenschap kon worden waargenomen, in 2007 hebt u daar heel kortdaat aan toegevoegd dat u niet van plan was om de uitvoering van het Vlaamse regeerakkoord te laten hangen van een consensus met de Franse Gemeenschap. Er is inderdaad niets dat u daartoe verplicht.

U verweet me zowaar dat ik informeerde naar de stand van zaken over een dergelijk samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid en de gemeenschappen met betrekking tot een optimale organisatie van het taaltoezicht in het onderwijs. U leidde daar een beetje plagerig uit af, had ik de indruk, dat ik wachtte op een dergelijk voorstel van samenwerkingsakkoord, dat bovendien afhankelijk zou zijn van een instemming van de Franse Gemeenschap. U weet natuurlijk dat informeren naar een stand van zaken nog iets heel anders is dan een idee genegen zijn.

Mijn federale collega, de heer Mortelmans, heeft eind 2008 ook nog eens geïnformeerd naar de stand van zaken bij uw federale collega, minister Laruelle. Uit het antwoord bleek effectief dat er in de eerste verte nog geen sprake is van een dergelijk samenwerkingsakkoord.

Daarmee kom ik bij de stelling waarmee u uw antwoord op mijn schriftelijke vraag besloot. U stelde: “Ik vraag me overigens af waarom ik zou moeten wachten op voorstellen van de federale regering, die slechts doorgang kunnen vinden na instemming van de Franse Gemeenschap”. Ik denk dat u gelijk hebt. Maar ik vraag me af waarom u wel op de goedkeuring van het interpretatief decreet inzake het faciliteitenonderwijs – voorstel van decreet houdende interpretatie van de artikelen 44, 44bis en 62, §1, 7°, 9° en 10°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 – zou wachten om verdere maatregelen te nemen inzake die taalinspectie.

Bij de bespreking van de beleidsbrief over de Vlaamse Rand en ook in de commissie voor Onderwijs is de zaak al ter sprake gekomen. Ik vrees dat van dat interpretatief decreet niets meer in huis zal komen tijdens deze legislatuur. U weet dat de Commissie voor Institutionele Aangelegenheden van de Senaat geen gemotiveerd advies heeft uitgebracht inzake het belangenconflict. De termijn van 30 dagen waarbinnen het Overlegcomité zich moet uitspreken, loopt nu.

Daarna wordt allicht een nieuw belangenconflict ingediend, deze keer door het Waalse Gewest.

De goedkeuring van het interpretatief decreet door de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement komt er allicht niet meer voor het einde van deze legislatuur. De vraag is of daarom de taalinspectie ook maar verder door de federale overheid moet worden georganiseerd of uitgevoerd, dan wel of u hier dan misschien eenzijdige maatregelen neemt.

Mijnheer de minister, wat mogen we nog verwachten tussen vandaag en het einde van de legislatuur? Laat u alles zoals het is? Zult u nog iets ondernemen? Hoe denkt u ervoor te zorgen dat het interpretatief decreet inzake het faciliteitenonderwijs alleszins nog voor het einde van de legislatuur zal worden goedgekeurd? Hoe denkt u voor het einde van de legislatuur de taalinspectie in de faciliteitenscholen te organiseren?

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, ik wens me eens te meer aan te sluiten bij de interpellatie van de heer Van Nieuwenhuysen. Deze morgen was hier een basisschool op bezoek. Ik heb de gids vergezeld. Hij gaf op het niveau van de kinderen uitleg over hoe democratie werkt. Hij zei dat een voorstel is aangenomen als een meerderheid ja zegt. Eigenlijk zou hij daaraan moeten toevoegen dat dat niet het geval is in elke democratie.

Naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen heb ik mijn ongenoegen geuit over de manier waarop hier te werk wordt gegaan: grendels, één, twee, drie, vier belangenconflicten. Men kan de vraag stellen waar we mee bezig zijn. Mijnheer de minister, eigenlijk is het poepsimpel. Gisteren zeiden collega's van Groen! dat in het parlement al 140 keer over de burgemeesters is gediscussieerd, en over dit onderwerp misschien al 170 keer. Het is godgeklaagd dat we steeds opnieuw moeten debatteren over iets dat heel duidelijk is. Verantwoordelijkheden zijn verantwoordelijkheden, en afspraken zijn normaal gezien afspraken.

Aan deze kant van de taalgrens volgen we heel duidelijk een lijn: eenieder dient in zijn gemeenschap op een heel open wijze zijn verantwoordelijkheid te nemen en minderheden hebben rechten. Niemand zegt dat we het Franstalig onderwijs zo maar willen afschaffen. Franstalig onderwijs kan, maar dan wel volgens onze regels.

Mijnheer de minister, in het voorstel van interpretatief decreet staat duidelijk dat het decreet houdende het basisonderwijs volledig van toepassing is op deze scholen. Wat is nu de stand van zaken? Zijn er scholen in de Vlaamse Gemeenschap die onder de faciliteitenregeling vallen en die op dit moment nog niet zijn aangesloten bij een erkend centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB)?

Ik heb daarover onlangs iets vernomen. Als u daar nu niet op kunt antwoorden, kunt u dan later aangeven welke scholen wel en welke nog niet aangesloten zijn bij een erkend CLB?

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, ook ik heb dat voorstel van interpretatief decreet mee ondertekend. Tot mijn spijt en ontzetting moet ik ook constateren dat er nog altijd geen vooruitgang is geboekt, omdat het door een schier onuitputtelijk gamma aan mogelijkheden en het voeren van procedures op de lange baan wordt geschoven.

Het is niet de bedoeling om de Franstaligen op enigerlei wijze te provoceren. Ze voelen dat echter wel zo aan. Ze hebben het over de derde kaakslag. Wie mij kent, weet dat ik niet wil slaan, noch op de kaak, noch ergens anders. Volgens mij en volgens velen aan deze kant aan de taalgrens gaat het om de legitieme verwachting over iets waarvan we allemaal denken dat het een verbetering zou zijn. Op de duur zou het ook kunnen leiden tot een pacificatie, waar we allemaal achter staan.

Mijnheer de minister, mij komt ter ore dat heel wat vastbenoemde Vlaamse onderwijzers in Nederlandstalige gemeentescholen in de faciliteitengemeenten verplicht zouden worden een diploma intensief Frans te halen en dat daar ook een bijkomende verloning aan verbonden zou zijn. De gemeentebesturen van de faciliteitengemeenten zouden als inrichtende macht van hun Nederlandstalige gemeentescholen de Vlaamse onderwijzers verplichten om die cursus te volgen. Kan dat zomaar? U mag me daar ook later op antwoorden.

De voorzitter: Minister Vandembroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandembroucke: Mevrouw de voorzitter, collega's, het voorstel van interpretatief decreet is weliswaar geen regeringsinitiatief, maar ik ben er wel een uitgesproken voorstander van. Ik hoop natuurlijk dat het zo snel mogelijk in werking kan treden.

Mijnheer Van Nieuwenhuysen, in de historiek van het voorstel loopt u in de vraag enigszins verloren. Ik duid u dat niet ten kwade. Het is ook ingewikkeld. Het belangenconflict dat in november 2008 in de Senaat werd besproken, was het tweede belangenconflict, ingediend door de vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF). De Senaat bracht geen gemotiveerd advies uit aan het Overlegcomité. Dat Overlegcomité vergadert op 16 januari, maar vandaag weet ik niet of dit dossier daar op de agenda staat.

Het eerste belangenconflict werd ingediend door het parlement van de Franse Gemeenschap, en het Overlegcomité stelde op 11 juni 2008 vast dat er geen

vergelijk kon worden gevonden. Als er ook dit keer geen vergelijk uit de bus komt, is er nog tijd genoeg om over te gaan tot bespreking en stemming in plenaire zitting van het Vlaams Parlement. Een derde belangenconflict zou het uitzicht daarop wegnemen.

Ik weet uiteraard niet of leden van het Waals Parlement daartoe intenties hebben. Het feit dat er eigenlijk geen band is met hun bevoegdheid, is geen garantie dat dat niet zal gebeuren. Maar zelfs in dat geval denk ik dat het geleverde decretale werk niet verloren is: het nieuwe Vlaams Parlement en de regering die dan zullen aantreden, hebben beide een stevige juridische basis voor hun stelling, én een advies van de Raad van State, dat weliswaar geen doorslaggevende uitspraak inhoudt over de cruciale vraag naar de bevoegdheidsverdeling.

U vroeg ook hoe ik voor het einde van de legislatuur de taalinspectie in de Franstalige faciliteitenscholen denk te organiseren. Al bij al vind ik het interpretatieve decreet vooral belangrijk om de vraag op te lossen over de pedagogische inspectie in de faciliteitenscholen, en de daaraan gekoppelde vragen naar welke overheid verantwoordelijk is voor de onderwijskwaliteit: welke eindtermen zijn in deze scholen van toepassing, welke principes gelden er op het vlak van leerlingenbegeleiding enzovoort.

De taalinspectie zou het best worden ondergebracht bij de gemeenschappen, die daarover een samenwerkingsakkoord zouden kunnen sluiten. Maar bij gebrek daaraan is het intussen wel zo dat er een taalinspectie is, die functioneert. Getuige daarvan zijn de regelmatige schrappingen van leerlingen door de taalinspectie op grond van de vaststelling dat ze niet blijken te voldoen aan de criteria die de taalwet stelt.

De bevoegde federale minister Laruelle heeft inderdaad nog geen initiatief genomen om te onderhandelen over een samenwerkingsakkoord. Ik heb daarover ook geen vraag gesteld aan mevrouw Laruelle, uitgaande van de stelling dat het interpretatieve decreet het decreet is dat over de onderscheiden bevoegdheden zekerheid moet scheppen.

In het licht van wat op uw eerste deelvraag werd geantwoord, mijnheer Van Nieuwenhuysen, zal ik pas vragen om de taalinspectie bij de gemeenschappen onder te brengen nadat het interpretatieve decreet is goedgekeurd.

Ik meen dat ik daarmee heb geantwoord op uw vragen, alsook op de bezorgdheid van de heer De Cock, die overigens ook de mijne is.

Mijnheer Van Dijk, u vroeg hoe het zit met de contracten met de CLB's. Bij mijn weten is dat vandaag niet in orde in hoofde van de faciliteitenscholen. Wij hebben een procedure opgestart die wij klassiek kunnen opstarten. Het gaat om een soort bemiddeling om tot een contractering te komen. Maar dat heeft tot niets geleid. Normaal gezien

lopen de contracten af op 31 maart. De vraag is wat er dan zal gebeuren. Ook dat is een onopgelost vraagstuk, maar u weet dat dat integraal deel uitmaakt van de brede problematiek rond het interpretatieve decreet.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de minister, u zegt dat de taalinspectie nu wel degelijk functioneert en u verwijst naar het feit dat er in de voorbije jaren een aantal vaststellingen werden gedaan van overtredingen op de taalwetgeving, waarop maatregelen zijn gevolgd. Dat klopt, en dat was ook al zo in 2007, maar toen liet u heel duidelijk verstaan dat u vooruit wilde gaan en dat u de taalinspectie sowieso, conform de Grondwet, naar de Vlaamse Gemeenschap wou laten overhevelen. Nu zegt u dat u eerst de goedkeuring door de plenaire vergadering van het interpretatieve decreet inzake het faciliteitenonderwijs wilt afwachten.

Eerlijk gezegd zie ik de link niet goed. Dat interpretatieve decreet heeft immers vooral gevolgen voor de leerlingenbegeleiding en de pedagogische inspectie, en heeft eigenlijk weinig te maken met de taalinspectie. Ik zie dus niet goed in waarom u zou wachten op de definitieve goedkeuring van het interpretatieve decreet om maatregelen te nemen om die taalinspectie door de Vlaamse Gemeenschap te laten uitvoeren.

Inzake dat interpretatieve decreet zegt u dat er op 16 januari een overlegcomité is. U weet blijkbaar niet of het punt daar zal worden geagendeerd. U weet uiteraard ook niet of men daar tot een vergelijk zal komen. Ik vrees, het verleden in acht nemend, dat dat niet het geval zal zijn. U sluit ook niet uit dat er een derde belangenconflict zal worden ingeroepen, dit keer door het Waalse Gewest. Nochtans kan men zich afvragen of dat Waalse Gewest daar enige bevoegdheid in heeft.

U zegt dat het werk intussen is gedaan en dat het niet verloren is, maar hoe dan ook zal heel de carrousel in de volgende legislatuur opnieuw in gang moeten worden gezet. Ik vind dat een buitengewoon triestige zaak. We moeten toch eens nadenken of we het in dit Vlaams Parlement niet over eenzelfde boeg moeten gooien en ook systematisch belangenconflicten inroepen tegen alle voorstellen of ontwerpen van decreet in de Franse Gemeenschap en dezelfde strategie moeten aanwenden als zij tegen ons gebruiken.

Mevrouw de voorzitter, ik kondig tot besluit van deze interpellatie een motie aan.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, we moeten inderdaad in de eerste

plaats het onderscheid maken tussen de taalinspectie en het decreet. Komt er nog een belangenconflict of niet?

Vandaag las ik in de krant een interview met de voorzitter van het Waals Parlement. Hij stelt dat het voor hen moeilijk is om een belangenconflict rond BHV in te roepen, omdat BHV eigenlijk buiten het Waalse Gewest valt. Ik hoop dat hij dezelfde logica hanteert als het gaat over het onderwijs van kinderen die gedomicilieerd zijn en school lopen in Vlaanderen. De voorzitter van het Waals Parlement heeft vandaag, met een mededeling over BHV, aangetoond dat hij eigenlijk geen belang heeft bij het gegeven van de scholen.

Wij moeten de zaken heel alert opvolgen en het voorstel van decreet zo snel mogelijk agenderen in de plenaire vergadering.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Van Nieuwenhuysen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de erkenning van de Vlaamse diploma's door de Franse Gemeenschap

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, recent bereikte mij het bericht dat er moeilijkheden zouden ontstaan over de erkenning van onze masteropleidingen binnen de Franse Gemeenschap. Een master behaald aan een Vlaamse universiteit wordt uitgesloten van een vervolgopleiding aan een van de universiteiten van de Franse Gemeenschap, indien de opleiding bij ons 60 studiepunten zou bedragen en in de Franse Gemeenschap 120.

Ik zou dat een jammerlijke evolutie vinden. Dat zou opnieuw een stap achteruit zijn wat betreft de uitwisseling van kennis en cultuur tussen beide gemeenschappen. Ook bestaat het risico dat dit uiteindelijk naar de beroepserkenning zou doorstralen. Dat zou in duidelijk contrast staan met het gevoerde beleid inzake mobiliteit van arbeidskrachten over de taalgrens heen, én met de Europese principes van het vrije verkeer van personen.

Mijnheer de minister, hebt u weet van de geschetste problematiek? Zijn er ook andere hogeschoolopleidingen die met een dergelijke problematiek worden geconfronteerd? Zijn er ook Franstalige opleidingen die in Vlaanderen niet erkend worden als gelijkwaardig met de Vlaamse tegenhangers? Is het aangewezen dat binnen België de effecten van onze opleidingen als gelijk worden beschouwd? Is gelijkwaardigheid hier al dan niet de regel? Bestaat daar een wettelijk kader voor? Plant u overleg met de Franstalige minister van Onderwijs om deze zaak uit te klaren?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, mijnheer De Cock, collega's, vlak voor de kerstvakantie heb ik inderdaad het bericht ontvangen dat enkele studenten geen toegang kregen tot een voortgezette master in de Franse Gemeenschap. Ik heb concreet weet van een student met een diploma van master in Educational Studies van de K.U.Leuven. Het zou ook spelen bij andere diploma's van initiële masteropleidingen waar de studieomvang 'maar' 60 studiepunten bedraagt. Ik zet die 'maar' tussen aanhalingstekens, omdat ik dat niet per se weinig vind, maar u zult merken dat dat getal straks belangrijk is.

Meer achtergrond bij dit en andere gevallen zal de K.U.Leuven mij nog bezorgen. Veel meer kan ik er op dit ogenblik dus niet over zeggen. Als ik de nodige informatie heb, zal ik daarover uiteraard in overleg treden met de minister van Hoger Onderwijs van de Franse Gemeenschap, mevrouw Simonet.

Zonder mij nu al ten gronde uit te spreken, vrees ik wel dat we hier voor een vrij complexe kwestie staan. Volgens mijn eerste inschatting speelt het volgende. Bij de omvorming naar de bamastructuur is ook in de Franse Gemeenschap de heikele vraag gesteld naar de studieomvang van de masters, namelijk 60 of 120 studiepunten. Zij hebben ervoor gekozen om de instellingen zowel een korte als een lange master te laten inrichten.

Beide diploma's hebben in principe eenzelfde civiel effect. Inzake professionele erkenning van onze diploma's van 60 studiepunten zou er normaal dan ook geen probleem mogen zijn. Bij de herziening van de Grondwet in 1988 is trouwens uitdrukkelijk gesteld dat het onzinnig zou zijn om binnen de Belgische federale staat de gelijkwaardigheid van de diploma's, uitgereikt door de verschillende gemeenschappen, niet onderling te erkennen. Daarom zijn er dus geen procedures om Vlaamse diploma's in de Franse Gemeenschap formeel gelijkwaardig te laten verklaren, en vice versa.

De Franse Gemeenschap heeft de toegang tot het doctoraat en tot gespecialiseerde 'masters complémentaires', zoals de manama's daar heten, echter wel voorbehouden

voor studenten die in hun initiële master het lange traject hebben gevolgd. Op inhoudelijke gronden valt daar wellicht ook iets voor te zeggen: een verschil in studieomvang is volgens de Conventie van Lissabon over de erkenning van diploma's weliswaar niet noodzakelijk een substantieel verschil, maar het lijkt me niet onredelijk dat je in een opleiding van 120 studiepunten competenties verwerft om zo een voortgezette master te kunnen starten die niet op het programma staat van de aan diezelfde universiteit aangeboden opleiding van 60 studiepunten.

Dat je op basis daarvan een onderscheid maakt inzake toegang tot vervolgstudies, lijkt me dan ook verdedigbaar. Ook wij voorzien trouwens in de mogelijkheid om de toegang tot manama's te laten afhangen van het bezit van een bepaald diploma of van bepaalde opleidingskenmerken.

Het dilemma lijkt me dan ook te zijn dat je enerzijds met het onevenwicht zit dat een student in de Franse Gemeenschap op voorhand een weloverwogen keuze tussen het korte en het lange traject kan maken, terwijl wie hier in Vlaanderen studeert, die keuze niet heeft. In verschillende disciplines hebben we nu eenmaal enkel masters van 60 studiepunten. Maar precies omdat er voor het overige wel wordt uitgegaan van de gelijkwaardigheid van diploma's tussen de Franse en de Vlaamse Gemeenschap, kom je anderzijds wellicht ook in een situatie van ongelijkheid terecht als je de Vlaming met zijn initiële master van 60 studiepunten dan wel toelaat tot de 'master complémentaire' en niet de Franstalige, met een nochtans gelijkwaardig of gelijkaardig masterdiploma van 60 studiepunten.

Tot daar mijn analyse van het probleem. Ik wacht dus de mij beloofde bijkomende informatie over de concrete gevallen af en zal op basis daarvan dan overleggen met mijn collega Simonet of en hoe we hier een mouw aan kunnen passen. Ik zeg dus niet dat de Franse Gemeenschap in de fout gaat. Maar op het ogenblik dat we grensoverschrijdende mobiliteit promoten en een een-gemaakte Europese hogeronderwijsruimte proberen uit te bouwen, is dit toch een vreemd signaal.

De voorzitter: De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock: Mijnheer de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Samenvattend kan ik stellen dat u nog op meer achtergrondinformatie wacht en dat u dan eventueel het gesprek zult aangaan met uw collega Simonet van de Franse Gemeenschap.

Ik meen uit uw antwoord ook op te maken dat u het een reden tot bezorgdheid zou vinden indien de onderlinge inwisselbaarheid van diploma's en het aansluiten van opleidingen in het gedrang zouden komen. Hopelijk voor onze studenten kan er met de Franstalige minister, zodra de problemen opgelijst zijn, een compromis bereikt worden,

zodat de mobiliteit van de studenten niet in het gedrang komt.

Ik vermoed dat u ons te gelegener tijd zult inlichten zodra u meer achtergrondinformatie hebt en u eventuele gesprekken hebt gevoerd over de stand van zaken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Jans tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de studiefinancieringsdagen in Genk

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, elk jaar organiseren de CLB's samen met het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming de studie- informatiedagen (SID-ins) in elke provincie. Deze SID-ins informeren leerlingen zeer uitgebreid over de studiemogelijkheden die er bestaan na het secundair onderwijs en ondersteunen zo elk jaar tienduizenden jongeren in hun studiekeuzeprocessen.

Men kan op de SID-ins ook terecht inzake studietoelagen, leerkrediet en studeren in het buitenland. Er is een schat aan informatie te vinden. SID-ins zijn bijzonder waardevolle initiatieven die jongeren een goed beeld geven van wat er allemaal mogelijk is. Er bestaat daarom ook geen enkele twijfel over de waarde van de drukbezochte SID-ins.

Mijn vraag betreft de Universiteit Maastricht (UM). Daar studeren op dit moment meer dan 500 Belgische studenten. Een groot deel hiervan zijn Belgische Limburgers. Vorig jaar werden opnieuw 150 Belgische Limburgers ingeschreven in één van de elf faculteiten van de UM. Ondanks de sterke inspanningen op het vlak van verhoging van studietoelagen is het alsnog lang niet voor elk gezin weggelegd om zijn kinderen op kot te laten gaan in een universiteitstad iets verder weg. Enkel daarom al biedt de UM voor velen een waardevol alternatief: Maastricht ligt vlakbij.

De UM heeft echter geen toestemming gekregen voor een stand op de Limburgse SID-in. De Limburgse studenten die een bezoek brengen aan de SID-in in Genk krijgen geen volledig beeld van het opleidingsaanbod in hun omgeving! De onderwijswereld stopt immers niet bij onze landsgrenzen. Nog een belangrijk argument is dat de UM veel opleidingen aanbiedt die niet voorhanden zijn in Limburg zodat het aanbod

volstrekt complementair zou kunnen zijn. Ik betreur samen met de UM deze situatie.

Mijnheer de minister, gelet op de nabijheid van de UM voor Limburgse studenten en de doelstelling van de SID-ins, vindt u het ook onterecht dat een onderwijsinstelling als de UM niet aanwezig mag zijn op de SID-ins in Genk? Wat is uw standpunt hierover? Wat zult u eventueel ondernemen in deze aangelegenheid? Zult u dit opnemen met het organiserende CLB om alsnog de UM toegang te verlenen tot de infobeurs eind januari?

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, ik wil mevrouw Jans bedanken omdat zij de verontwaardiging die heerst bij de UM publiek maakt. Zo heeft de minister snel en accuraat kunnen reageren om een oplossing te vinden.

Ik wil dit ruimer beschouwen. We gaan ervan uit dat het hoger onderwijs een Europese onderwijsgemeenschap is. Wij vinden dat studenten na het secundair onderwijs vlot, elders in Europa – Erasmus vormt daar een onderdeel van – moeten kunnen gaan studeren. We willen dat mee ondersteunen en financieren, we hebben daartoe de nodige regelgeving. Ik begrijp wel een beetje de reactie van de administratie naar aanleiding van dit voorval: het aanbod is al zo groot en we moeten dat beperken; materieel zijn we niet in de mogelijkheid om al die instellingen die zich willen presenteren aan de jongeren, te managen; bovendien zou dat te duur worden.

Ik begrijp dat wel, maar ik vind dat we op zulke informatiedagen alle Europese instellingen van het hoger onderwijs die zich willen presenteren aan onze jongeren, aan bod moeten laten komen. Wij moeten de ruimte bieden; zij moeten de kosten voor de huur, de plaatsing van de stand en dergelijke dragen. We mogen geen grenzen stellen aan kandidaten voor een infostand terwijl we het hoger onderwijs in een Europese dimensie willen organiseren en plaatsen. Dat zou een bekrompen benadering zijn.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Ik sluit me aan bij de heer Sannen. We moeten verder kijken dan onze landsgrenzen en alle mogelijkheden opnemen, niet alleen de Nederlandse. Een belangrijk element bij die buitenlandse studies is de erkenning van het diploma in Vlaanderen zodat die jongeren na hun studies hier aan de slag kunnen.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Er zijn wijze woorden gezegd. We moeten natuurlijk een onderscheid maken tussen wat we zelf bekostigen en organiseren en de mogelijkheden die we bieden aan anderen om zich te presenteren.

Vlaanderen heeft – ook inzake decreetgeving – de Europese boot zeker niet gemist. Wij zijn mee in deze ontwikkeling. Ik wil nog een warme oproep doen om Nederland toe te laten tot de SID-ins.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck, voorzitter: Het is inderdaad heel belangrijk om de grenzen open te trekken. Ik steun die vraag, maar in die mate dat men de wederkerigheid aanvaardt.

Ik herinner me dat we hier de samenstelling van de raad van bestuur van de Universiteit Hasselt besproken hebben. In de tekst moest staan dat uitsluitend Limburgse politici deel konden uitmaken van die raad van bestuur. Het omgekeerde is nog niet zo vaak gebeurd, en misschien moet u ook eens naar de andere Vlaamse provincies kijken. Misschien zijn die evenwaardig om deel uit te maken van die raad van bestuur.

De heer Ludo Sannen: Ik hoop dat u het onderscheid maakt tussen de Hoge Raad voor het Hoger Onderwijs en de raden van bestuur van de instellingen. Die hoge raad is een louter adviserend orgaan waar mensen nadenken over de organisatie van het hogeronderwijsbeleid in Limburg.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck, voorzitter: Inderdaad, het gaat over die adviesraad. Ik denk dat men vanuit andere provincies even goed kan nadenken over datzelfde onderwijs.

De voorzitter: Minister Vandembroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandembroucke: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, om te beginnen wil ik toch verduidelijken dat noch mijn administratie, noch de regionale CLB-equipe, noch mijn kabinetss medewerkers een aanvraag tot deelname aan de SID-in in Genk van de Universiteit Maastricht heeft ontvangen.

Ik was wel snel op de hoogte van het ongenoegen. Uit informele contacten bleek dat dergelijke aanvraag negatief zou worden beantwoord. De heer Sannen heeft mij op het moment dat deze zaak begon te rollen meteen persoonlijk aangesproken en het ongenoegen daarover geventileerd. Dat heeft aanleiding gegeven tot een zekere bijsturing van de oorspronkelijke negatieve houding. Dat wil niet zeggen dat we daarmee de zaken hebben opengetrokken zoals de heer Sannen nu bepleit, maar we hebben wel een correctie aangebracht aan de initiële houding.

Ik wil ook nog even kort de doelstelling van de SID-in's schetsen. Tijdens de SID-in's willen we iedere laatstejaarsleerling secundair onderwijs kennis laten maken met de studiemogelijkheden na het secundair onderwijs. Op die manier willen we de leerlingen ondersteunen in hun studiekeuze. De SID-in's zijn qua opzet enig in hun soort

in België maar ook in Nederland omdat ze gratis toegankelijk zijn. Door de laagdrempeligheid van dit initiatief bereiken we elk jaar 80 percent van de secundaire scholen en in Genk zelfs 95 percent van onze doelgroep.

Bovendien slagen we er elk jaar in om het volledig aanbod te tonen: alle instellingen van het hoger onderwijs zijn namelijk vertegenwoordigd. Hun taak bestaat erin de leerlingen te informeren over het studieaanbod. Enkel niet-commerciële, objectieve informatie mag verstrekt worden. Het is geenszins de bedoeling om toekomstige studenten te werven. De SID-in's zijn dus geen publicitair platform voor instellingen maar wel een informatie-evenement voor laatstejaarsleerlingen.

Aangezien de Universiteit Maastricht samen met de Universiteit Hasselt partner is in de transnationale Universiteit Limburg (tUL) lijkt het me redelijk dat ook informatie over het aanbod van de UM wordt gegeven, maar wel binnen de standruimte van de Universiteit Hasselt. In de kerstvakantie heb ik de rector van de Universiteit Maastricht schriftelijk meegedeeld dat zij de bezoekers aan de SID-in in Genk mogen informeren over hun studiemogelijkheden aan de Universiteit Maastricht. Maar uiteraard gelden voor hen dezelfde spelregels als voor de andere standhouders. Enkel niet-commerciële, objectieve informatie mag worden verstrekt. Het is niet de bedoeling om toekomstige studenten te werven. We kunnen dus niet toestaan dat instellingen de SID-in's gebruiken als publicitair platform. Voor de praktische afspraken vraag ik hen contact op te nemen met hun partner, de Universiteit Hasselt.

Op uw laatste vraag kan ik antwoorden dat de regionale CLB-equipe al op de hoogte is van mijn beslissing.

Men kan inderdaad, zoals de heer Sannen doet, het debat opentrekken. Er zijn wel wat praktische bekommernissen: hoeveel ruimte is er, wie komt er, wie moet worden uitgenodigd? Dat is niet zo eenvoudig. We moeten daar eens over nadenken. Het lijkt me zeker iets dat aan bod moet komen bij de toekomstige ontwikkeling van de studie-informatie aan laatstejaarsstudenten.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw duidelijk antwoord, zeker nu de universiteit haar aanbod bekend mag maken op de SID-in. Voorts ben ik van mening dat het erg belangrijk is om de oorspronkelijke bedoeling van die SID-in te blijven bewaken.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, ik zou toch even mijn verontwaardiging willen duiden. 10 jaar geleden heeft mijn zoon de studierichting Cultuurwetenschappen ontdekt op de SID-in in Genk. Toen was het

vanzelfsprekend dat de Universiteit Maastricht daar aanwezig was. Hij is er ook gaan studeren.

Ik geef toe dat spelregels voor iedereen dezelfde moeten zijn. Ze moeten vooral informatie geven. Het gaat dan niet alleen om het onderwijsaanbod, maar ook om de onderwijsmethodiek. Zeker toen was de methodiek van de Universiteit Maastricht nog niet van toepassing in vele instellingen in Vlaanderen. We moeten die kansen bieden.

Als iemand ruimtevaart wil studeren, moet hij eigenlijk naar Delft gaan. Als de universiteit van Delft dat wenst, zou ze aanwezig moeten kunnen zijn om het aanbod kenbaar te maken. Zo zijn er waarschijnlijk nog andere interessante voorbeelden. Ik was dan ook verontwaardigd dat iets dat vroeger normaal was, plotseling niet meer zou kunnen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Laurence Libert tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het gebrek aan goede sportinfrastructuur in scholen

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, meer en meer ontstaan er samenwerkingsverbanden tussen scholen en gemeenten over de terbeschikkingstelling van school-sportinfrastructuur. De sportinfrastructuur van scholen staat immers leeg na de schooluren, zodat sportverenigingen deze zalen 's avonds en in het weekend in principe gemakkelijk zouden kunnen gebruiken voor de uitoefening van hun sport.

Steden en gemeenten spelen vandaag de dag hier al een rol in. Ze huren deze sporthallen en stellen ze ter beschikking van sportverenigingen. Toch zien we dat de sportinfrastructuur in scholen vaak verouderd is en niet meer voldoet aan de eisen en normen van de huidige sporter. In sommige gevallen moeten zeer ingrijpende werken plaatsvinden, zoals de vernieuwing van een dak of het plaatsen van nieuw sanitair. Indien ze niet uitgevoerd worden, zou er niet gesport kunnen worden, zelfs niet door de leerlingen van de school. Deze kosten zijn vaak ook enorm en kunnen oplopen tot meer dan een half miljoen euro.

Bij de bovenvermelde samenwerkingsovereenkomsten worden er afspraken gemaakt over eventuele huurgelden en betaling van energie- en onderhoudskosten die in de

overeenkomst worden afgesproken en waar doorgaans weinig problemen over zijn. Indien er echter zware infrastructuurwerken aan een sporthal van een school moeten gebeuren, is de overeenkomst tussen de partijen in de praktijk minder duidelijk. Het is onduidelijk wie verantwoordelijk is voor de kosten. Sommige gemeenten bedenken mechanismen om oplossingen te zoeken voor het probleem, zoals de erfpachtname van de grond van de school waarop de sporthal gevestigd is. De gemeente neemt dan de volledige kost van de vernieuwing van de sportinfrastructuur in een bepaalde school voor haar rekening.

Mijnheer de minister, hebt u in het DBFM-programma (Design-Build-Finance-Maintain) voor de schoolinfrastructuur in een expliciete financiering van sportinfrastructuur in scholen voorzien? Kunnen scholen een beroep doen op een extra financiering voor dringende werken aan sportzalen? Kan een gemeente een erfpacht nemen op het grondgebied van een school waarop de sporthal gevestigd is om werken op kosten van de gemeente uit te voeren aan de schoolsporthal? Kan een gemeente op basis van het decreet van 30 november 2007 betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau, herstellingswerken uitvoeren aan één school door erfpachtname van het gebouw, terwijl het dat niet doet voor andere scholen?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, zoals u weet is de inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur, een alternatieve financieringspiste waarbij men een investeringsvolume van ongeveer 1 miljard euro nastreeft. Naast het DBFM-concept blijft ook de reguliere piste nog bestaan. In het investeringsprogramma dat de DBFM-vennootschap zal kunnen realiseren, zijn er ook projecten die betrekking hebben op sportinfrastructuur in scholen. Die werden of worden dus geenszins uitgesloten van de inhaalbeweging, wel integendeel. Ze maken dus deel uit van het globale DBFM-investeringsprogramma.

Het subsidiëren van de aankoop, de gehele of gedeeltelijke nieuwbouw of verbouwing, de voorafgaande afbraak- en omgevingswerken en de eerste uitrusting van gebouwen, bestemd voor de gesubsidieerde onderwijsinstellingen, centra voor leerlingenbegeleiding of internaten, behoort tot de kerntaken van Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION). Werken aan de sportzaal van een school kunnen in die zin gesubsidieerd worden, indien de inrichtende macht – zoals bepaald in de Schoolpactwet – voor dat onroerend goed eigenaar is of er een zakelijk recht op heeft dat haar het genot van het goed verzekert gedurende ten minste dertig jaar.

Bij dringende werken kan een inrichtende macht een beroep doen op de verkorte procedure indien aan de volgende voorwaarden is voldaan: een minimale kostprijs

van 5500 euro; het is enkel voor het gesubsidieerd vrij onderwijs; het is niet voor buiteninfrastructuur en -aanleg; het is voor verbouwingswerken (met inbegrip van uitbreidingswerken met een maximale bruto-oppervlakte van 30 vierkante meter) waarvan de kostprijs niet hoger ligt dan 125.000 euro, geïndexeerd, per vestigingsplaats.

In noodgevallen kan een spoedprocedure worden ingezet. Deze spoedprocedure is aan strikte regels gebonden. Ze kan enkel worden toegepast wanneer de werken waarvoor een tussenkomst wordt gevraagd bij hoogdringendheid moeten worden ingezet teneinde de continuïteit van de onderwijsverstrekking niet of zo minimaal mogelijk in het gedrang te brengen; ze noodzakelijk zijn geworden ten gevolge van een onvoorziene, door overmacht veroorzaakte, gebeurtenis, zoals brand, weersomstandigheden, een onherstelbaar defect aan de centrale verwarming en dergelijke; ze betrekking hebben op een dossier van het gesubsidieerde vrije onderwijs; en ze een minimale kostprijs hebben van 5500 euro.

Een gemeente kan inderdaad een recht van erfpacht nemen op het grondgebied van een school. Indien de inrichtende macht echter subsidies wenst van AGION, moet zij, zoals bepaald in de Schoolpactwet, van dat onroerend goed eigenaar zijn of er een zakelijk recht op hebben dat haar het genot van het goed verzekert gedurende ten minste dertig jaar. Verder kan AGION bij verkoop of wijziging van het doel van het geheel of een deel van een gebouw waarvoor eerder subsidies werden verleend, overgaan tot terugvordering van het verstrekte subsidiebedrag, verminderd met één twintigste per jaar voor de periode waarbinnen het gebouw werd aangewend voor de bestemming waardoor de tussenkomst van AGION werd verkregen.

U vroeg vervolgens of dat kan gebeuren voor één school. Artikel 10 van het decreet Flankerend Onderwijsbeleid bepaalt dat de lokale besturen die aan de scholen van het eigen schoolbestuur andere voordelen toekennen dan de sociale voordelen, vermeld in artikel 6 van het decreet, die voordelen, in de context van het lokaal flankerend onderwijsbeleid, ook kunnen toekennen aan de scholen van de andere schoolbesturen op hun grondgebied die erom verzoeken. De lokale besturen kunnen criteria vastleggen waaraan de scholen moeten voldoen om recht te hebben op die voordelen. Ze mogen geen enkel onderscheid maken tussen de scholen die aan de criteria voldoen.

Uit de parlementaire voorbereiding van dit decreet (*Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1315/3*) valt op te maken dat een lokaal bestuur hiertoe in geen geval verplicht kan worden. Elk lokaal bestuur beslist autonoom of het al dan niet andere voordelen toekent aan de scholen van de andere netten. Kiest het lokale bestuur ervoor om dat wel te doen, dan moet het de scholen

van de andere netten op voet van gelijkheid behandelen. Ik verwijs daarvoor naar het parlementaire stuk over dit ontwerp van decreet.

Daarenboven bepaalt artikel 12 van datzelfde decreet dat het lokaal bestuur elke beslissing over een sociaal voordeel of een ander voordeel ten bate van een school van een ander schoolbestuur onmiddellijk meedeelt aan de schoolbesturen die op hun grondgebied onderwijs organiseren.

De voorzitter: Mevrouw Libert heeft het woord.

Mevrouw Laurence Libert: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw zeer duidelijke antwoord. Ik heb nog één bijkomende vraag. In uw antwoord op mijn laatste vraag had u het over een school die bestuurd wordt door de gemeente. Maar wat als het voordeel gaat naar een school van een ander net?

Minister Frank Vandenbroucke: Dat kan, maar dan moet je het voor alle scholen op je grondgebied doen, op basis van dezelfde objectieve criteria. Het is echt iets waarvoor je fair play moet organiseren. Dat kan op basis van een aantal criteria, maar die moeten objectief zijn. Je kunt dus niet discrimineren op basis van de netaanhanke-lijkheid van een school als je bezig bent met wat we in de decreetgeving “andere voordelen” noemen.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck, voorzitter: Voor alle duidelijkheid: als een school het gebouw in erfpacht geeft aan de gemeente, dan wordt de gemeente tijdelijk erfpachthouder en is de school zelf tijdelijk geen eigenaar meer. Zo is het toch? (*Opmerkingen*)

De heer Jef Tavernier: Daar speelt natuurlijk ook het gelijkheidsbeginsel. Als een andere school hetzelfde vraagt, zal men het ook moeten overnemen en dezelfde verplichtingen op zich nemen.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck, voorzitter: Ik stel deze vraag omdat men in Gent iets dergelijks wil doen met één bepaalde school.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik stel voor dat we dat onderzoeken. De vraag werd gesteld of het in erfpacht nemen ‘as such’ ook een operatie is die we moeten veralgemenen, als je ze doet voor scholen die niet behoren tot je eigen schoolbestuur.

De heer Robert Voorhamme: Gaat het nu over de gemeente die een erfpacht neemt?

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck, voorzitter: De gemeente wordt erfpachthouder van een gebouw van een vrije school. En door erfpachthouder te zijn, kan ze met AGIO werken, met subsidies. Maar op dat moment wordt de gemeente, naar mijn aanvoelen, gedurende die dertig jaar erfpachthouder van dat gebouw.

De heer Robert Voorhamme: Ik wil niet vooruitlopen op het juridische onderzoek dat de minister wil laten uitvoeren, maar dat is totaal niet te vergelijken met de gelijkberechtiging in het kader van een lokaal flankerend onderwijsbeleid. Dat is een ad-hocbeslissing. Het in erfpacht nemen van een bepaald domein dat toebehoort aan een privépersoon is een ad-hocbeslissing, die geen aanleiding kan geven tot de verplichting om het in erfpacht te nemen als iemand daarvoor een aanbod zou doen. Dat is strijdig met een aantal gemeentelijke voorgedragene regels.

De heer Jef Tavernier: Dan zal de vraag natuurlijk zijn: hoe stel je het gebruik ter beschikking? En daar zou de gelijkberechtiging dan misschien wel kunnen spelen. Dat is dan wel iets anders.

Mevrouw Monica Van Kerrebroeck, voorzitter: Het wordt tijdelijk eigendom van de gemeente. En dan moet je het aan iedereen ter beschikking stellen. En dan krijg je volgens mij flankerend beleid.

We zullen in elk geval de resultaten van de juristen afwachten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Ward Kennes tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over het vormingsaanbod voor islamkaders

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de voorbije weken heb ik gemerkt dat over deze thematiek ook aan andere ministers vragen zijn gesteld.

Ik meen echter dat die vragen altijd aan de verkeerde ministers werden gesteld. De minister van Inburgering heeft al een gelijkaardige vraag gekregen, en daarnet nog werd aan minister Anciaux gevraagd of de oprichting van een expertisecentrum voor islamitische cultuur in Vlaanderen zou bijdragen tot de uitvoering van de paragrafen uit het Vlaamse regeerakkoord die ik zo dadelijk zal citeren. Ik denk dus dat men vaak aan de verkeerde deur heeft geklopt. Ik hoop dat deze vraag nu wel aan de juiste minister wordt gesteld.

Volgens schattingen zijn er in ons land zo'n 400.000 moslims. Dat is een belangrijke groep, die ook erkend is als een officiële eredienst. Dat heeft consequenties, in die zin dat men nood heeft aan religieuze bedienaars,

leerkrachten islamitische godsdienst en islamitische consultants in een aantal instellingen.

Intussen zijn we tijdens deze legislatuur in Vlaanderen ook overgegaan tot de erkenning van de lokale moslimgemeenschappen. Voor het begin van deze legislatuur, in 2003, heeft het Vlaams Parlement al een resolutie aangenomen over het islamonderricht in Vlaanderen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1619/4*). Daarin wordt onder meer aan de Vlaamse Regering gevraagd om te zorgen voor de oprichting van een faculteit islamitische godsdienstwetenschappen.

Het Vlaamse regeerakkoord stelt op pagina 46: “We maken snel werk van de inrichting van een volwaardige opleiding voor islamleraars en imams binnen het Vlaamse onderwijs. Twee jaar nadat deze opleiding van start gaat, zullen enkel mensen die de Nederlandse taal beheersen, in aanmerking komen voor de functie van imam of islamleraar. Voor de personen die nu imam of islamleraar zijn, voorzien we in een overgangperiode.”

Eind 2006 heeft de Moslimexecutieve, op vraag van de minister, een beroepsprofiel uitgetekend, waaraan een programma werd gekoppeld. Men heeft aan de universiteiten gevraagd of zij geïnteresseerd waren om zo'n opleiding op het getouw te zetten. Dat resulteerde in een overlegplatform waar de Universiteit Antwerpen, de K.U. Leuven en de Stedelijke Integratiedienst van de stad Antwerpen bij betrokken waren.

In opdracht van de minister werd vervolgens door het Centrum voor Migratie en Interculturele Studies (CeMIS) een haalbaarheidsstudie verricht naar een specifiek vormingsaanbod voor islamkaders: imams, leerkrachten, verantwoordelijken en professionelen werkzaam in de moslimgemeenschap. In februari 2008 antwoordde de minister: “De opleiding zal in eerste instantie gericht zijn op toekomstige imams, maar kan zich daarnaast ook richten naar beleidsverantwoordelijken en beleidsmedewerkers in de moslimgemeenschap”.

De onderzoekers stellen de oprichting van een Hoger Instituut voor Islamitische Studies (HISS) voor. Dit zou een samenwerking zijn tussen verschillende universiteiten en/of hogescholen en de moslimgemeenschappen. In tegenstelling tot wat de minister in februari 2008 verklaarde, zou dit HISS zich niet in eerste instantie richten op toekomstige imams, wel op islamleerkrachten en de verantwoordelijken en professionelen werkzaam in de moslimgemeenschap.

Als datum voor de start van een opleiding werd eerst gedacht aan 2008-2009 of 2009-2010. Intussen wordt het waarschijnlijk 2010-2011, misschien wordt het nog later. Wat de oprichting betreft van een faculteit Islamitische Theologie met een volwaardig aanbod van bachelor, master en postuniversitaire opleidingen zoals gevraagd door

het Vlaams Parlement in 2003, meen ik te kunnen besluiten dat dit nog niet voor morgen is.

Mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen. Uit het eindrapport van CeMIS blijkt “dat alle respondenten het eens zijn dat de opleiding niet zonder de overheid kan worden opgericht”. Hoe zal bij de uitwerking van een vormingsaanbod voor imams rekening worden gehouden met de neutraliteit van de overheid enerzijds en het gegeven dat het representatief orgaan van elke eredienst de bedienaars en de leerkrachten moet erkennen anderzijds?

Binnen de moslimgemeenschappen bestaat een grote interne diversiteit. Hoe zal worden gewaarborgd dat de opleiding die het HISS zou moeten aanbieden op korte termijn, en een echte imamopleiding op langere termijn, wordt gedragen door de verschillende moslimgemeenschappen?

Het succes van elk vormingsaanbod voor islamkaders hangt samen met een breed draagvlak, want anders zullen de afgestudeerden weinig religieuze legitimiteit genieten. Hoe zal dit draagvlak worden verzekerd in de verschillende opleidingen die worden aangeboden en ontwikkeld?

Het CeMIS-onderzoek stelt vast dat voor islamitische consultants in ziekenhuizen en penitentiaire instellingen in Vlaanderen “geen volwaardige officiële opleiding” bestaat en dat een vormingsaanbod voor deze doelgroep broodnodig is. Welke initiatieven zult u nemen om voor deze groep op korte termijn een vormingsaanbod uit te werken?

Uit het CeMIS-onderzoek is gebleken dat de vrouwelijke respondenten vrouwelijke theologen missen. Op welke wijze kan aan deze specifieke nood worden tegemoetgekomen?

Het eindrapport van CeMIS vermeldt dat de opleiding islamleraar aan de Erasmushogeschool in Brussel een beperkte uitstroom kent. Wat zijn volgens u hiervan de oorzaken en hoe kan de uitstroom worden vergroot? Men zegt dat het probleem niet zozeer bij de instroom ligt, maar wel bij de uitstroom.

Het CeMIS-rapport pleit voor de oprichting van een Hoger Instituut voor Islamitische Studies. Welke stappen zult u zetten om deze oprichting te bevorderen, en bestaat er een kans dat dit nog voor het academiejaar 2010-2011 kan gebeuren?

Durft u zich te wagen aan een tijdsplan voor de oprichting van een faculteit Islamitische Godsdienstwetenschappen of Islamitische Theologie in Vlaanderen, zoals in 2003 gevraagd door het Vlaams Parlement?

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, u had misschien wel verwacht dat ik mij hierbij zou aansluiten omdat de resolutie van 2003 eigenlijk voor een deel op aangeven van mezelf is goedgekeurd. Ik vind het belangrijk dat er een theologische vorming en opleiding bij de islamkaders is. De redenen daarvoor hebben we in de resolutie aangegeven.

Ik ben het in die zin met de heer Kennes eens, dat ik een beetje ongeduldig wordt. Maar ik denk dat je de verantwoordelijkheid hiervoor niet zomaar bij een minister kunt leggen, en daarom vind ik de vraagstelling van de heer Kennes een beetje raar. De minister heeft een studie laten maken door CeMIS om te weten wat er leeft in de moslimwereld in Vlaanderen, om te weten op welke manier ze hierop kunnen en willen inspelen en om te weten hoe ze die verantwoordelijkheid denken te nemen. Het is een heel belangrijke studie.

Uit die studie blijkt dat er op termijn een soort faculteit kan zijn. Wij dachten aan een faculteit, zij stellen een Hoger Instituut voor islamstudies voor. Het komt op hetzelfde neer. Het Hoger Instituut Protestantse Godsdienstwetenschappen en de Protestantse Theologische Universiteit functioneren ook voor een deel autonoom. Op zich is dat geen probleem. Alleen zeggen ze: voordat je kunt beginnen aan een echte masteropleiding moet je misschien wat ervaring op doen. We laten die ervaring starten door postgraduatoren of postuniversitaire opleidingen te organiseren voor de kaders die er nu al zijn. Dat is wat ik eruit leer.

Hoe brengen we zoiets tot stand als overheid? Wie neemt daarin de verantwoordelijkheid? Het is niet eenvoudig om daar dadelijk een eenduidig antwoord op te geven. De overheid moet neutraal blijven, maar ik denk dat er een beetje proactiever mag worden opgetreden. Dat klinkt enigszins contradictorisch, ik weet het. De godsdienst zou uit zichzelf voldoende kracht moeten kunnen putten om zoiets te organiseren, maar we merken dat het moeilijk is om dit tot stand te brengen. We zien ook hoe moeilijk het is om een goed werkende Moslimexecutieve te hebben. Die twee zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Zo'n opleiding moet een draagvlak hebben binnen de islamgemeenschap. Dat kan alleen maar gecreëerd worden als de opleiding erkend wordt door de executieve. Maar ze mag niet het verlengstuk worden van een executieve. Een theologische faculteit of een masteropleiding moet tezelfdertijd de nodige kritiek kunnen formuleren ten opzichte van de islambeleving. Dat is een beetje dezelfde verhouding als tussen de Leuvense theologische faculteit en het episcopaat. Er zit daar een gezonde kritische spanning, maar het episcopaat erkent die opleiding wel als de theologische opleiding voor zichzelf. Dat is de inhoudelijke invulling.

Dan is er nog de kwalitatief-wetenschappelijke invulling. Hoe zorgt men daarvoor? Wie doet dat? Wie heeft

daarin ervaring? De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie zal moeten beoordelen of deze bachelors en masters voldoende kwalitatief zijn. De samenwerking met universiteiten is volgens mij de goede weg. Ik zie twee universiteiten die een rol kunnen spelen: de Universiteit Antwerpen en de K.U.Leuven. Ik heb dat onlangs al gezegd. Binnen de faculteit Theologie van de K.U.Leuven bestaat er een wetenschappelijk instituut van wereldgodsdiensten. Binnen dat instituut is er een onderdeel islam en master in de islamkennis, niet in de islamtheologie. Het instituut is niet geschikt om theologisch inhoudelijk op te treden, het zou wel samen met de Universiteit Antwerpen een begeleiding op touw kunnen zetten zodat men wetenschappelijke theologische islamopleidingen kan organiseren. Wie zorgt er nu voor dat dit allemaal gebeurt? Wie gaat de trekkersrol spelen? Als overheid en u als minister zullen we bijkomende stimulansen moeten creëren. Anders komt er geen initiatief.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Dit is een goede aanvulling van mijn vraag om uitleg. Ik erken de rol van de heer Sannen als trekker van de resolutie enkele jaren geleden. Ik weet dat hij dit met grote belangstelling volgt.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Mijnheer Kennes, als ik uw eerste vraag lees, denk ik dat wij de zin uit het rapport die u aanhaalt anders begrijpen. Ik lees in die passage niet dat de overheid zich zal moeten inlaten met de inhoud van het vormingsaanbod of met de aansturing daarvan. Dat zou inderdaad vragen oproepen over de neutraliteit van de overheid ten aanzien van de eredienst. Ik heb wel begrepen dat de overheid aangezocht zal worden om het bijvoorbeeld financieel mogelijk te maken dat een dergelijke vorming wordt aangeboden of om het opleidingsinstituut, hoe het er ook zal uitzien, een vorm van erkenning als opleidingsinstituut te geven.

Ik vind uw tweede en derde vraag pertinent. In de overeenkomst die we met CeMIS hebben gesloten, staat uitdrukkelijk dat de onderzoekers de opdracht moeten uitvoeren in samenspraak met vertegenwoordigers van de moslimgemeenschappen. Moslimgemeenschappen, meervoud dus. De onderzoekers houden zich daar ook aan. Dat is net met de bedoeling ervoor te zorgen dat de voorstellen van CeMIS niet alleen bij één groep religieuze legitimiteit hebben, maar gedragen worden door de verschillende moslimgemeenschappen die ons land rijk is, of dat er duidelijkheid is op welke punten de visies en verwachtingen eventueel uiteenlopen.

Een vormingsaanbod uitwerken voor deze doelgroep is een onderdeel van de vervolgpdracht die CeMIS

gekregen heeft en die zij in de loop van dit academiejaar 2008-2009 zal afronden.

Iedereen die aan de formele diplomavereisten voldoet, man of vrouw, zal volwaardige toegang krijgen tot de opleiding die wordt voorbereid.

De opleiding tot islamleerkracht aan de Erasmus-hogeschool kent inderdaad vooralsnog een relatief beperkte uitstroom. In het academiejaar 2007-2008 studeerden negen islamleerkrachten af, het jaar daarvoor zestien. Gelet op het aantal studenten dat de opleiding start en op het profiel van die studenten – relatief veel studenten uit het technisch en beroepsopleiding, bijvoorbeeld – zijn dat overigens geen cijfers die uit de band springen ten opzichte van andere opleidingen.

Dat neemt niet weg dat er aan een verbetering van de doorstroom kan worden gewerkt. De Erasmushogeschool doet dat, onder andere in het kader van het Aanmoedigingsfonds dat ik heb gecreëerd. De Erasmushogeschool is overigens niet de enige hogeschool die een opleiding tot leerkracht aanbiedt. Sinds dit academiejaar biedt ook Groep T in Leuven het onderwijsvak Islam binnen de opleiding tot leraar secundair onderwijs aan. In Gent, Schaarbeek en Hasselt worden leraren gevormd via de centra voor volwassenonderwijs. Er zijn plannen om dat ook in Antwerpen te doen.

Voor de stappen die intussen gezet zijn, verwijs ik naar de bijkomende opdracht die ik aan CeMIS gegeven heb. Ik ga er wel van uit dat er uiterlijk in 2010-2011 een opleiding is. Hoe de opleiding er precies zal uitzien, zal afhangen van de concrete voorstellen die uit die vervolgoopdracht voortkomen en van de mate waarin we die in reële initiatieven kunnen omzetten.

Ik durf me niet te wagen aan een tijdsplan voor de oprichting van een volledige faculteit, met bachelor-, master- en doctoraatsopleidingen en tutti quanti. In hun eerste rapport zeggen de onderzoekers dat dit het uiteindelijke perspectief zou kunnen zijn, maar zij geven meteen ook aan dat dit een werk van lange adem zal zijn, zoals dat trouwens voor elke nieuwe discipline het geval zou zijn. Laat ons dus stap voor stap vooruitgaan en ons niet aan boude voorspellingen wagen.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Ik hoor, mijnheer de minister, dat u nog vervolgoopdrachten geeft en dat er stap voor stap zal moeten worden gewerkt. Dat is juist. Er zijn al heel wat stappen gezet. Ik heb dat in mijn inleiding aangegeven: u hebt zeker niet stilgezeten. Maar er is nog geen resultaat geboekt. Er is vooral studiewerk verricht, en er zijn terreinverkenningen geweest en overleg, enzovoort. Maar op dit moment zijn we nog niet veel verder geraakt. Ik wil dat de druk op de ketel wordt gehouden.

2010-2011 is echt wel een limiet voor de oprichting van dat hoger instituut. U legt zichzelf die limiet op.

Uw antwoord op mijn vraag naar de verwachtingen van de vrouwelijke respondenten was heel beknopt.

Minister Frank Vandenbroucke: Denkt u dat ik mij daar voor een andere godsdienst mee zou bemoeien?

De heer Ward Kennes: Het rapport dat in uw opdracht wordt uitgevoerd, geeft hier een aanbeveling, het legt hier iets bloot. Het is toch niet onlogisch dat daarmee iets wordt gedaan. Als men een opdracht geeft, lijkt het me evident dat men iets aanvangt met de conclusies.

Met betrekking tot het eerste punt zegt u dat u de rol van de overheid enkel financieel ziet. Er zal wel iets meer nodig zijn om tot een resultaat te komen. Als u enkel zegt dat men voor een structuur moet zorgen en dat u dan voor een financiële omkadering zult zorgen, dan denk ik dat het nog lang kan duren. Daar moet proactiever worden ingegrepen.

Tegelijkertijd heb ik aangegeven dat het niet evident is. Je zit daar met die neutraliteit en met de scheiding van kerk en staat. Zeker over inhoud kan de overheid geen uitspraken doen. Een opleiding gaat wel eens concreet over inhoud, maar als men enkel wacht op een vraag om dan te gaan financieren, dan zal het langer duren dan tot 2010-2011.

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Als we het debat voeren, bijvoorbeeld over de opleiding van vrouwelijke theologen, moeten we proberen het zuiver te houden. Bij sommige vragen ga je heel snel naar het inhoudelijke. De studie gaat over de vermenging van de twee. Het lijkt me logisch dat je een zicht krijgt op de hele problematiek. De vraag, binnen deze problematiek, is wat de rol en de verantwoordelijkheid van de overheid kan zijn. We moeten het daarover hebben, anders vrees ik dat je nog bijkomende belemmeringen zult creëren. Als je uitspraken doet, vanuit het parlement maar ook als politicus, over al wat inhoudelijk interessant is, zul je het verkrijgen van resultaten bemoeilijken.

Ik wil mij aansluiten bij de laatste bedenking van de heer Kennes. Mijnheer de minister, we moeten niet alleen erkennen en financieren. Er moet ook enige proactiviteit aan de dag worden gelegd. Ik weet niet door wie. Maar ik ben er wel van overtuigd dat indien de minister van Binnenlandse Zaken geen proactiviteit zou hebben aan de dag gelegd, er nog geen executieve zou zijn geweest. Ook minister Keulen reikt, in het kader van de erkenning van de islam, een kader aan om te komen tot de erkenning van de moskeeën.

Ik weet niet op welke manier en ik weet niet of het de taak is van de minister van Onderwijs of van de minister van Integratie, maar als we het belangrijk vinden dat er een theologische opleiding komt, moet de overheid proactief werken om ervoor te zorgen dat die dynamiek ontstaat en dat er mensen zijn die deze dynamiek opnemen en er vorm en gestalte aan geven.

Minister Frank Vandenbroucke: Op dat punt zijn alle mogelijke signalen gegeven. U hebt het zelf mee in gang gezet. Ik heb formeel en informeel al het mogelijke gedaan om duidelijk te maken dat we dit wensen en dat we dit wensen te steunen. Er is de opdracht aan CEMIS. Maar we kunnen dit niet doen in plaats van de betrokken gemeenschappen. Wij moeten daar voorzichtig zijn. We hebben nu heel wat materiaal op tafel. De betrokkenen moeten zelf aan de kar trekken.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, wie zijn de betrokkenen? Men vraagt hier iets op te starten om te komen tot een kader waarover we op dit moment amper beschikken. Dat maakt het juist zo moeilijk. Het is een soort vicieuze cirkel. Wij hebben weinig theologische, wetenschappelijk gevormde islamkaders in Vlaanderen. Als je het nodig vindt dat de islamkaders in de toekomst hier worden gevormd, ook theologisch, en als je vindt dat dit een noodzakelijke voorwaarde moet zijn, dan is daar toch wel enige proactiviteit nodig. Anders komen we nooit tot een dergelijke faculteit of hoger instituut. Ik weet dat dit een moeilijke situatie is en ik weet ook niet hoever de overheid daarin kan gaan.

De heer Ward Kennes: Bij het schrijven van een nieuw regeerakkoord moet men dan toch wat voorzichtiger zijn. Ik citeer – en “wij” staat voor de Vlaamse Regering –: “Wij maken snel werk van de inrichting van een volwaardige opleiding voor islamleraars en imams binnen het Vlaams onderwijs.” Er wordt niet gezegd dat wij zullen inspelen op vragen die er komen vanuit de geloofsgemeenschap. Hier staat heel ambitieus: “Wij maken snel werk van de inrichting”. Dit is in het regeerakkoord overgenomen. Wanneer de Vlaamse Regering zichzelf deze opdracht geeft, lijkt het mij niet onlogisch dat hierover vragen worden gesteld. Ik begrijp u, mijnheer de minister, als u zegt dat u zich daar wat terughoudend moet opstellen. Dat is terecht, zeker als het ook over inhoud gaat. Maar het staat toch in het Vlaams regeerakkoord. Ik zou u willen aanzetten tot behoedzaamheid bij het opstellen van een nieuw regeerakkoord. Eerst zegt men dat wij dat gaan doen en nu dat wij het niet mogen doen. Dat vind ik niet duidelijk. Ik vraag geen terughoudendheid wat de timing betreft.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
